

Irena Kruopienė humanitarinių mokslų daktarė, Kalbos praktikos centro *Lingua Lituanica* direktorė, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos docentė.

Moksliniai interesai: morfonologija, fonetika, tartis, kirčiavimas, kalbos kultūra, lingvodidaktika.

Pedagoginė patirtis: nuo 1984 m. iki 2007 m. gegužės darbas Vilniaus universitete, nuo 2007 m. rugsėjo darbas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Dėstomos įvairios lietuvių kalbos disciplinos lietuviams studentams ir užsieniečiams: kalbos kultūra, tartis ir kirčiavimas, specialybės kalba, bendrasis lietuvių kalbos kursas ir kt.; skaitomos paskaitos mokytojams Pedagogų profesinės raidos centre ir įvairių rajonų mokyklose; skaitomi taisyklingos tarties kursai televizijos ir radijo darbuotojams, TV akademijos lankytojams; dalyvaujama įvairiuose žiemos ir vasaros kalbos mokymo kursuose.

Disertacijų oponavimas: Daiva Sinkevičiūtė. Senujų dvikamienių lietuvių asmenvardžių trumpinių struktūra. VU, 2004 (gynimo tarybos narė).

Ramutė Skripkienė. Sakytinės komunikacijos gebėjimų lietuvių (negimtaja) kalba ugdymas pradinėse klasėse. VDU, 2005 (oponentė).

Janina Bukantienė. Pradinių klasių mokinių lietuvių bendrinės tarties, kaip kalbinės komunikacijos dalies, mokymas ir mokymasis. KU, 2007 (gynimo tarybos narė).

Projektai: Socrates Lingua 1 - Lietuvių kalbos nuotolinio kurso rengimas Lietuvių kalbos svetainei (www.euro-languages.net) ir Socrates Lingua 2 Oneness (Rečiau vartojamų ir mokomų kalbų nuotoliniai kursai) lietuvių kalbos fonetikos kurso ir užduočių rengimas (www.oneness.vu.lt); VPU Lituanistikos fakulteto projektas *Šviečiamoji veikla: kalbotyros istorija ir naujausi tyrinėjimai* (paskaitų ciklas taisyklingos kalbos vartosenos klausimais).

Stażuotės, kvalifikacijos kėlimas: Krokuvos Jogailos universitetas, Oxford University Press seminarai Vilniuje, įvairios tarptautinės konferencijos ir seminarai.

Kalbos: Lietuvių kalba - gimtoji, anglų, rusų - labai gerai, latvių - gerai, lenkų - patenkinamai.

Kita veikla: Lietuvių kalbos draugijos valdybos narė, Lietuvos kalbų pedagogų asociacijos narė; šviečiamoji lituanistinė veikla įvairiose Lietuvos mokyklose, aukštojo ir viduriniojo mokslo vadovėlių ekspertavimas.

Asmeninės savybės: komunikabili, lengvai randa bendrą kalbą su įvairiausių šalių ir įsitikinimų studentais. Auditorijoje

vyrauja draugiška, laisva ir darbinga aplinka. Visuomet stengiasi parodyti konkretaus žmogaus padarytą (nors ir nedidelę) pažangą, įvertina pastangas. Dirbdama taiko įvairius mokymo metodus, kūrybinėmis užduotimis stengiasi sudominti, o ne primesti dėstomą dalyką.

Publikacijos

Vadovėliai

Trumpas lietuvių kalbos fonetikos aprašas. Vilnius: VU, 1996.

Ištark... Taisyklingos tarties mokomoji knyga. Vilnius: Gimtasis žodis, 2004, 207p.

10 žingsnių. Vilnius: VU, 2007.

Straipsniai

„Murmamųjų“ balsių kokybinė opozicija šiaurės panevėžiškių tarmėje // *Kalbotyra*, 1984, t. 35(1). P. 72–76.

Priebalsių palatalizacija ir išorės sandis šiaurės panevėžiškių tarmėje // *Jaunųjų filologų darbai*, 1986, t. 3. P. 139–142.

Lietuvių kalbos veiksmažodžių atvirųjų šaknų problema // *Kalbotyra*, 1998, t. 47(1). P. 87-90.

Stabiliojo centro veiksmažodžių šaknies struktūra // *Kalbotyra*, 2000, t. 48(1)-49(1). P. 71-81.

Kintamojo centro veiksmažodžių šaknys // *Naujausi humanitariniai tyrinėjimai - 2000: Doktorantų mokslinė konferencija. Pranešimų tezės*. Vilnius: VU. P. 11-12.

Dabartinės lietuvių kalbos veiksmažodžių šaknies struktūra // *Veiksmažodžio raidos klausimai: Žurnalo „Tiltai“ priedas Nr. 1*. Klaipėda: KU, 2000. P. 65-70.

Lietuvių kalbos veiksmažodžio šaknų struktūriniai modeliai // *Linguistica Lettica*, t. 6. Ryga: LU, 2000. P. 188-206.
Bendrinės lietuvių kalbos veiksmažodžio šaknies struktūra: Humanit. mokslų daktaro laipsnio disertacija.- Vilnius: VU, 2000.

Pradinių ir galinių priebalsių derinimas veiksmažodžio šaknyse // *Kalbotyra*, 2001, t. 50(1). P. 67-82.

Veiksmažodžio kintamojo centro šaknų struktūra // *Kalbotyra*, 2002 (2003), t. 51(1). P. 89-97.

Kad žodžiai skambėtų // *Gimtoji kalba*, 2003. Nr. 1. P. 3-6.

Lietuvių kalbos veiksmažodžio apofoninių šaknų semantiniai ryšiai (psicholingvistinis tyrimas) // *Linguistica Lettica*, t. 11. Rīga: LU, 2003. P. 83-89.

Lietuvių kalbos veiksmažodžių šaknies galo fonotaktika // *Valoda dažādu kultūru kontekstā*, t. 13. Daugavpils, 2003. P.150-155.

Creative Tasks for Training Correct Pronunciation // *Radoša personība*, t. 3. Rīga: Izdevniecība RaKa, 2003. P. 265-272.

Taisyklingos tarties lavinimo poreikių tyrimas // *Žmogus ir žodis*, 2004, t. 1. P. 54-56.
Ištark pupų... taisyklingai // *Gimtasis žodis*, 2004, t. 1. P.2-6.

Tarptautinės kalbų mugės Ekspolingua pristatymas // *Gimtoji kalba*, 2004, t. 2. P. 32.

A. Pakerys, A. Pupkis. Lietuvių kalbos bendrinė tartis. Kompaktinės plokštelės tekstai // *Gimtoji kalba*, 2004, t. 9. P. 24-25.

Moksleivių taisyklingos tarties lavinimas: poreikiai ir galimybės // *Gimtas žodis*, 2005, t. 2. P. 2-5.

Veiksmažodžio šaknies trinarės inicialės ypatumai // *Kalbotyra*, 2005, t. 54(1). P.84-93.

Taisyklingos kalbos vartoseną studentų akimis // *Žmogus ir žodis*, 2006, t. 8(1). P. 74 -79.

Lietuvių bendrinės kalbos norminimo dalykai „Vilniaus žiniose“ // *Bendrinės kalbos norminimas ir vartojimas*. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2006. P. 5-10.

Lietuvių kalbos nuotolinių kursų poreikiai ir galimybės // *Kalbos Lietuvoje: siekiai ir laimėjimai*. Vilnius: Lietuvos kalbų pedagogų asociacija, 2007. P 156-162 (su G. Kačiuškiene).

Išorės sandžio reiškiniai šiaurės panevėžiškių tarmėje // 44. *Artura Ozola dienas konference. Valodas skaņas un burti, to savstarpējās attieksmes. Veltījums Jurim Bāram (1808-1879) 200. gadadienā: referātu anotācijas un kopsavilkumi*. Rīga: Latvijas Universitāte, 2008. P. 19-20 (su G. Kačiuškiene).

Gimtoji tarmė - gyvosios kalbos šaltinis // *Šiaurietiški atsivėrimai*, 2007, Nr. 2. P. 48-49.

Tarminė autoriaus tapatybė Elzės Rauduvaitės ir Jono Meko raštuose // *Acta Humanitarica Universitatis Saulensis. Europos studijos: dialektai ir kalbos politika*. Šiauliai: ŠU, 2008, t. 4. P. 100-104.

Suaugusiųjų kalbų mokymosi motyvacija ir tendencijos // *Language as Pathway to a Multilingual Europe*. Vilnius: Ciklonas, 2008. P. 86-93 (su G. Kačiuškiene)

Moteriškos lyties asmenų giminystės pavadinimai lietuvių kalboje // *Valoda-2008*, Daugavpils: Saule, 2008, t.18. P.28-41 (kartu su J. Švambaryte-Valužiene ir G. Kačiuškiene).

Ilgųjų ir trumpųjų balsių realizavimas sakytinės žiniasklaidos darbuotojų kalboje // *žmogus ir žodis*. Vilnius: VPU, 2008, t. 10, Nr. 1. P. 38-42 (su G. Kačiuškiene).

Besoins et possibilités des cours d'apprentissage de la langue lituanienne à distance // *Tvorivost' a inovácia v európskom vysokoškolskom priestore*. Banská Bystrica: FHV UMB, 2009. P. 143-151(su G. Kačiuškiene).

Aukščiausias įstatymas - Tėvynė // *Petras Vileišis. Jons ir Aniutia*. Vilnius: Kronta, 2009. P. 4-9 (kartu su M. Karčiausku).

Kiti leidiniai

Pečeliūnaitė A., Teksto redaktorius *Winword* (Nuotolinės studijos humanitarinių specialybių studentams). Vilnius: VU, 2001 (red. I. Kruopienė).

M. Karčiauskas. Erškėčių krūmas pamariuos. Vilnius: Gimtasis žodis, 2008 (red. I. Kruopienė).

A. Kazlauskienė [Lietuvių kalbos kultūra. Kompiuterinė mokymo priemonė 9-12 klasėms](#) (I. Kruopienės įgarsinti tarties ir kirčiavimo pratimai).

Pranešimai konferencijose

Lietuvių kalbos veiksmažodžių atvirosios šaknys // *Naujausi humanitariniai tyrinėjimai - 1998*, Vilnius: VU, 1998.

Kintamojo centro veiksmažodžių šaknys // *Naujausi humanitariniai tyrinėjimai - 2000*, Vilnius: VU, 2000.

Dabartinės lietuvių kalbos veiksmažodžių šaknies struktūra // *Veiksmažodžio raidos klausimai*, Klaipėda: KU, 2000.

Creative Tasks for Training Correct Pronunciation // *Radoša personība*, Rīga: Kreativitātes centrs, 2003.

Lietuvių kalbos veiksmažodžio šaknies galo fonotaktika // *Valoda - 2003*, Daugavpils: Daugavpils universitāte, 2003.

Mūšos upyno tarmė - P. Vileišio apysakaitės „Jons ir Aniutia“ kalbos pagrindas // Kauno Petro Vileišio vidurinė mokykla, Kaunas, 2003.

Lietuvių kalba nuotoliniu būdu: pirmieji žingsniai. Tarptautinė konferencija „New age - New Challenges: Traditions and innovations in Language Learning“. Vilnius, 2003. (su V. Kaladyte)

Taisyklingos tarties poreikių tyrimas // *Baltų ir kitų kalbų fonetikos ir akcentologijos problemos*, Vilnius: VPU, 2004.

Žurnalistų taisyklingos tarties poreikiai // LKI ir LKD seminaras kalbos redaktoriams ir žurnalistams, Vilnius, 2005.

„Vilniaus žinių“ kalba // Pasvalio P. Vileišio gimnazija, 2005.

„Vilniaus žinios“ ir bendrinės lietuvių kalbos plėtra // *Vilniaus rotušė*, 2005.

Elzės Rauduvaitės odė gimtajam kraštui ir jo žmonėms // Lietuvos rašytojų sąjunga, 2005.

Lietuvių bendrinės kalbos norminimo dalykai „Vilniaus žiniuose“ // LKD 70-mečio mokslinė konferencija, Vilnius:VU, 2005.

Taisyklingos kalbos vartoseną studentų akimis // *Baltų ir kitų kalbų fonetikos ir akcentologijos problemos*, Vilnius: VPU, 2006.

Lietuvių kalbos nuotolinio mokymo(si) padėtis ir perspektyvos // *Lituanistinio švietimo plėtra*, Vilnius: TMID, 2007 (kartu su G. Kačiuškiene).

Tarminė autoriaus tapatybė Elzės Rauduvaitės ir Jono Meko raštuose // *Europos studijos: dialektai ir kalbos politika*, ŠU Humanitarinis fakultetas Europos studijų institutas, 2007.

Lietuvių kalbos nuotolinių kursų poreikiai ir galimybės // *Kalbos Lietuvoje siekiai ir laimėjimai*, Lietuvos kalbų pedagogų asociacija, 2007 (kartu su G. Kačiuškiene).

Žiniasklaidos darbuotojų tarties aktualijos // *Garsas ir jo tyrimo aspektai: metodologija ir praktika*, Lietuvių kalbos institutas, 2007.

Studentų požiūris į bendrinę kalbą, jos normų laikymąsi // *Šviečiamoji veikla: kalbotyros istorija ir naujausi tyrinėjimai*, Alytus: Šv. Benedikto gimnazija, 2007.

Moteriškos lyties asmenų giminystės pavadinimai lietuvių kalboje // *Valoda-2008*, Daugavpils: DU, 2008 (kartu su J. Švambaryte-Valužiene ir G. Kačiuškiene).

Ilgųjų ir trumpųjų balsių realizavimas sakytinės žiniasklaidos darbuotojų kalboje // *Baltų ir kitų kalbų fonetikos ir akcentologijos problemos*, Vilnius: VPU, 2008 (kartu su G. Kačiuškiene).

Suaugusiųjų kalbų mokymosi motyvacija ir tendencijos // *Language as Pathway to a Multilingual Europe*. Vilnius, 2008 (su G. Kačiuškiene)

Išorės sandžio reiškiniai šiaurės panevėžiškių tarmėje // *Valodas skaņas un burti, to savstarpējās attieksmes*, Rīga, 2008 (su G. Kačiuškiene).

Besoins et possibilités des cours d'apprentissage de la langue lituanienne à distance // *Creativity and Innovation in European Higher Education Area*, Banská Bystrica: UMB FHV, 2009 (su G. Kačiuškiene).

Motivation et tendances d'apprentissage des langues étrangères par les adultes en Lituanie // *Identités, citoyennetés et démocratie, 20 ans après*, Charleroi: UT, 2009 (su G. Kačiuškiene).

Taisyklingas viešosios kalbos kirčiavimas: siekiamybė ar būtinybė? // *Fonetikos ir akcentologijos problemos*, Vilnius: VPU, 2009 (su G. Kačiuškiene).